

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 3C/268/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511204431
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2012:2511204431.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270 proti odporkyňi: A. Z., E.. XX.XX.XXXX, I. B. P. XXX, občianka SR, o zaplatenie 422,89 eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Súd zastavuje konanie v časti 182,56 eur.

Súd návrh zamieta.

Súd odporkyňi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 7.4.2011 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie sumy 422,89 eur s 9% úrokom z omeškania ročne od 27.11.2009 do zaplatenia a trov konania. Žalovaná suma pozostáva z sumy 90,95 eur za neuhradené služby a z sumy 331,94 eur z titulu zmluvnej pokuty.

Navrhovateľ doručil súdu dňa 10.9.2012 späťvzatie v časti istiny 182,56 eur spolu s úrokom z omeškania z tejto časti sumy a v tejto časti i žiadal konanie zastaviť.

Navrhovateľ sa na pojednávanie nedostavil, ospravedlnil sa, súhlasil konať a rozhodnúť aj bez jeho prítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o pripojení č. A3156641 zo dňa 27.08.2007 a dodatkom k zmluve, pokusom o pokonávku z 12.11.2009, všeobecnými podmienkami účinnými od 01.10.2006, faktúrou č. 8035562501 z 21.07.2009 na sumu 26,50 eur, faktúrou č. 8036073220 z 21.08.2009 na sumu 25,99 eur, faktúrou č. 1005810039 z 21.09.2009 na sumu 1,33 eur, faktúrou č. 8036586288 z 21.09.2009 na sumu 37,13 eur, ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento stav veci:

Na základe zmluvy o pripojení . A3156641 zo dňa 27.08.2007 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporkyňou, navrhovateľ poskytoval odporkyňi službu mobilným telefónnym prístrojom. Odporkyňa užívala služby navrhovateľa od 27.8.2007, kedy bol prístroj aktivovaný.

Na základe dodatku k zmluve zo dňa 27.8.2007 navrhovateľ zároveň odporkyňi odpredal mobilný telefón Nokia 5200 za kúpnu cenu 16,27 eur. Podľa čl. 2 , bod 2.3. predmetného dodatku sa odporkyňa

zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať túto zmluvu z dôvodu porušenia povinností odporcom. Z obsahu listín predložených navrhovateľom mal súd preukázané, že k 27.8.2007 bola predajná cena telefónu 165,6376 eur. Súd mal preukázané, že odporkyňa neuhradila faktúry za elektronické komunikačné služby za obdobie 21.7.2009-21.9.2009. Ďalej v zmysle čl. 2, bod. 2.5. tohto dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporkyni (užívateľa) je odporkyňa povinná uhradiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu 10.000 Sk (331,94 eur) . Zmluvné strany si dohodli, že zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo navrhovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu. V obsahu dodatku nebolo nikde uvedené, že by zmluvná pokuta predstavovala výšku zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Odporkyni boli vyfakturované sumy podľa faktúr, a to faktúrou č. 8035562501 z 21.07.2009 na sumu 26,50 eur (splatná 4.8.2009), faktúrou č. 8036073220 z 21.08.2009 na sumu 25,99 eur (splatná 4.9.2009), faktúrou č. 1005810039 z 21.09.2009 na sumu 1,33 eur (splatná 5.10.2009), faktúrou č. 8036586288 z 21.09.2009 na sumu 37,13 eur (splatná 5.10.2009).

Navrhovateľ vyzval odporkyňu pokusom o zmier dňa 12.11.2009 na zaplatenie dlžnej sumy 90,95 eur za poskytnuté elektronické komunikačné služby za obdobie 7-9/2009 a zmluvnej pokuty v sume 331,94 eur v lehote do 26.11.2009. Keďže odporkyňa do dňa podania návrhu na súd dlžnú sumu neuhradila, dostala sa do omeškania k 27.11.2009 s úhradou navrhovateľom požadovanej sumy.

Odporkyňa k veci uviedla, že po doručení jej návrhu súdom, navštívila predajňu navrhovateľa a žiadala povoliť jej istinu splácať. Predložením originálov pokladničných dokladov vystavených priamo u navrhovateľa odporkyňa preukázala, že doposiaľ uhradila navrhovateľovi spolu 101 eur (po 20 eur zaplatila 12.04.2012, 11.05.2012, 14.08.2012, 13.9.2012 a sumu 21 eur dňa 13.07.2012). Podľa vyjadrenia odporkyne zaplatila 20 eur i v mesiaci jún, ale doklad o úhrade stratila.

Súd dopytoval navrhovateľa oznámiť, akú sumu z žalovanej sumy odporkyňa doposiaľ uhradila. Výzvu navrhovateľ prevzal 14.9.2012, ale do dňa pojednávania (2.10.2012) súdu nebola takáto informácia oznámená.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho

začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 3 O.s.p., nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Súd v zmysle § 96 ods. 1, 3 O.s.p. zastavil konanie v časti 182,56 eur, lebo navrhovateľ zbral v tejto časti návrh späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách (ďalej len Zákon o elektronických telekomunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 Zákona o elektronických telekomunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 43 ods. 3 písm. c) Zákona o elektronických telekomunikáciách, zmluva o pripojení zaniká odstúpením od zmluvy.

Podľa § 43 ods. 5, písm. b), e) Zákona o elektronických telekomunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti alebo opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 2 zák. č. 634/1992 zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2, 4 Občianskeho zákonníka (účinný v čase uzatvárania zmlúv o pripojení a dodatkov k nim), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka (účinný v čase uzatvárania zmlúv o pripojení a dodatkov k nim), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka (účinný v čase uzatvárania zmlúv o pripojení a dodatkov k nim), za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ splniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (účinný v čase uzatvárania zmlúv o pripojení a dodatkov k nim), neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (pre porovnanie uznesenie IV. ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 OZ). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach

štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V zmysle článku 2 bod 2.5 dodatku k zmluve o pripojení z 27.8.2007 bolo dohodnuté, že účastník je povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu 10.000 Sk (331,94 eur) v prípade porušenia zmluvných povinností. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaným žiadneho úkonu zo strany podniku. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude účastník povinný zaplatiť podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti.

Z managmentu Okresného súdu Piešťany mal súd preukázané, že rozsudkami Okresného súdu Piešťany č. k. 4C/92/2011 z 9.7.2012, č.k. 4C/12/2011 z 2.7.2012, č.k. 4C/89/2011 z 9.7.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V danom štádiu konania je jeho predmetom zaplatenie zmluvnej pokuty 331,94 eur (10.000 Sk) vyplývajúcej z dodatku k Zmluve o pripojení, ktoré sú nepochybne spotrebiteľskými zmluvami a vzťahujú sa na ne ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že účastníci si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinnosti plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi. Podstatným v tomto smere je, že takto dojednaná zmluvná pokuta zaväzovala odporcu k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, teda 24 mesiacov a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobcom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch týchto prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné.

Podľa § 53 a ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, (1) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. (2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania súd vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne len v časti istiny 90,95 eur za neuhradené služby. Je nepochybné, že medzi účastníkmi konania navrhovateľom ako podnikateľom v zmysle Obchodného zákonníka a odporcom ako fyzickou osobou nepodnikateľom bola uzatvorená zmluva o pripojení v zmysle § 43 zákona o telekomunikáciách. Na základe uvedenej zmluvy navrhovateľ vypožičal odporkyňi SIM kartu, ku ktorej bolo pridelené telefónne číslo. Súd ma preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu dodatku k predmetnej zmluve o pripojení, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyňi 1 ks mobilného telefónu značky Nokia 5200. Podľa dodatku k zmluve sa odporkyňa zaviazala, že v prípade porušenia jeho zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty uhradí zmluvnú pokutu vo výške 10.000 Sk. Zmluvné strany si dohodli, že zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo navrhovateľa na náhradu škody v plnom rozsahu. V obsahu dodatku nebolo nikde uvedené, že by zmluvná pokuta predstavovala výšku podmienenej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné zmluvné podmienky poskytovania služieb, s obsahom ktorých bola odporkyňa pri uzatváraní zmlúv riadne oboznámená. Nakoľko odporkyňa neplatila riadne a včas za poskytované služby, vnikol jej nedoplatok podľa vyššie už uvádzaných faktúr v celkovej sume 90,95 eur za poskytnuté komunikačné služby a v sume 331,94 eur z titulu zmluvnej pokuty. Súd mal objektívne preukázané, že po začatí konania odporkyňa v splátkach doposiaľ zaplatila navrhovateľovi sumu 101 eur. Odporkyňa neunesla dôkazné bremeno, či navrhovateľovi zaplatila 20 eur v mesiaci jún 2012, preto súd na to prihliadal, ako keby zaplatená suma nebola. Nakoľko navrhovateľ žiadal z titulu neuhradených služieb priznať sumu 90,95 eur a súd mal preukázané, že odporkyňa po začatí konania preukázateľne zaplatila 101 eur, súd návrh zamietol v časti istiny 90,95 eur, keďže odpadol v tejto časti dôvod nároku.

Navrhovateľ v danej veci vystupuje ako podnikateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporca ako spotrebiteľ, ktorý nemá postavenie podnikateľa, a ktorý nemohol ovplyvniť podstatný obsah zmluvy a ani obsah všeobecných podmienok k týmto zmluvám o pripojení. Súd dospel k záveru, že zmluva o pripojení a dodatok k nej uzavreté medzi účastníkmi konania majú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a a nasl. Zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a § 52 občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedený charakter postavenia účastníkov záväzkového vzťahu bol teda navrhovateľ povinný rešpektovať a riadiť sa ustanoveniami zákon o ochrane spotrebiteľa ako aj ustanoveniami o spotrebiteľských doložkách upravených v § 52 a nasl. OZ. Účastníci uzavreli spotrebiteľskú zmluvu podľa osobitého zákona - z. č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Ale súd má za to, že aj na takto dohodnuté záväzkové vzťahy je v zmysle §23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa potrebné uplatniť primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka a výkladovo prihliadať i na smernice ES zaoberajúce sa právnym postavením účastníkov spotrebiteľského vzťahu.

Občiansky zákonník v § 53 ods.3 obsahuje príkladný výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ich uvedenie v zmluve spája (§ 53 ods. 4) s právnym následkom ich neplatnosti. Smernica rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách obsahuje širší výpočet príkladov neprijateľných podmienok. Podľa bodu 1 písm. e) prílohy cit. Smernice za nekalú podmienku sa považuje aj podmienka na spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako kompenzáciu (v tomto prípade ide o výšku zmluvných pokút). Smernica má podľa svojej povahy interpretačný význam pri uplatnení domácej právnej úpravy, ktorou bol implementovaná.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, lebo ich dohodu o uplatnení „ ostatných právnych predpisov“ na ich vzájomné právne vzťahy vyhodnotil ako neplatnú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Toto dojednanie vyplýva z toho, že účastníci zmluvou písomne odkázali na všeobecné podmienky navrhovateľa ako súčasť zmlúv, a že sa ich záväzkový vzťah bude spravovať zákonom o telekomunikáciách a ostatnými právnymi predpismi, pričom podľa charakteru záväzku jednoznačne vyplýva plnenie podľa občianskeho zákonníka. Navrhovateľ nepreukázal súdu, že s odporkyňou individuálne prerokovali a dohodli obsah jednotlivých zmluvných

podmienok zmlúv a najmä všeobecných zmluvných podmienok ani samotnú výšku zmluvnej pokuty za porušenie povinností. Súd preto aj vyhodnotil výšku zmluvnej pokuty 331,94 eur (10.000Sk) za neprimeranú. Z tohto dôvodu aj návrh zamietol v časti zmluvnej pokuty 331,94 eur.

Ustanovenie § 53 a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto sa odvolací súd nestotožňuje s prvostupňovým súdom o len čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Záverom už len súd dodáva, že či už hlavná zmluva o pripojení ako aj jej dodatok sú typickými štandardnými formulárovými listinami, na ktoré zásadne dopadá súdna kontrola. Preto aj vzhľadom na vyššie uvádzanú analýzu zmluvnej pokuty už nepristúpil k opätovnému vyhodnocovaniu zmluvnej pokuty, lebo je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by len relativizoval ciele únie zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať. Zmluvná pokuta bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa. Nemožno preto prisvedčiť tvrdeniam mobilného operátora o individuálnom vyjednaní zmluvnej pokuty. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou (čl. 3 ods. 2 smernice).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľ žiadal uložiť povinnosť odporkyni zaplatiť mu 422,89 eur, po čiastočnom späťvzátí sumu 240,33 eur, pritom súd návrh zamietol. Z tohto vyplýva, že v konaní bola vlastne úspešná odporkyňa. Súd zobral do úvahy i tú skutočnosť, že pokiaľ by odporkyňa istinu 90,95 eur neuhradila, súd by jej uložil povinnosť túto sumu uhradiť. No v takom prípade by bola tiež úspešná práve v zamietnutej časti zmluvnej pokuty 331,94 eur. Odporkyňa si žiadne trovy konania neuplatnila, preto jej súd ani žiadne nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, trojmo.

Základnými náležitosťami odvolania sú: všeobecné náležitosti (Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.